

Мирјана Петровић

УЋЕНЦИ

О НЕКИМ СТВАРИМА И ЗВЕЗДАМА

Вукану, уочи новембра

Новембарско сребро на чемпресима лета
у најави већ јутрима
те буди, а срж капи објаву своју носи – сажимање, прикупљање,
оно што ће обзнањено бити у снегу,
савршеној лепоти без сенке
(и отуда и анђели на снегу, првобитни облик безгрешности);
Почело зиме ако и носи тврду једну природу, то тек
да би је сажело у нежност, касније
са годинама у пролећу бића.
Тек, дакле, успињеш се и отворићеш очи јутром (следи
незауостављив хропац у сусрету са безданом звезда – што се
зауоставља у теби, сада),
јер ти почињеш и започет си недавно,
да сагледаш лепоту још једном, и да даш јој ново име
и тек тако ће она, премда увек иста, поново тобом постати
о обзорју.
Застани. Звезде те гледају. И то што их не видиш још увек...
„Да дани су постали зимљиво дуги ко стела са нечитким натписом, да
порозно је јасно сећање на лето, да овојницу мутну сада сваки призор
има,
– и како онда да досегнеш –
а сутон спира обресе да коначно их сједини у ноћи, над којом
месечеви
кристали леда сажимају се у сузу, што у ходу је стресеш каткад...”

То опет о сажимању... А сећаш се, недавно још тај надир листа
да упије простор, зелена светлост што поста
тело,
затим – већ листва – збирка копија будућности, до овог трена
трпке нежности када савлада и пут унатраг, увир, и ослободи светлост
за прикривени лик.
У овом колебању осета, у присећању на могућности тела, не порицање –
притицање је у свему.
Сад знамо и то; и док лед снева о току воде и лебдења лакоћи,
тежина –
то само значи да си престао да сањаш о лакоћи тока...
а звезде, о њима –
бестежинска згуснута свелост о којој
већ све знаш.

ПОСЛЕДЊЕ ЛЕТО ЈУЛИЈАНА АПОСТАТЕ

И ослоњени лако о кору гроздови тешки
Упијају сунчеве стреле и сокови већ врију слатки
Вино ли то видим и мирише златно доба!
Где си Астреја? А поднева су, ево,
Под лупом сунца умирена
Ни лахора, тек чекам ти са усана
Лагани звук што разара ову тиху вечност.
А тамо, даље, нежност тог пониклог биља
Разара старе маслињаке
Рађа се ипак живот. Где си Астреја?
Јер, видиш, мирна су поднева,
Зује троти инсекти опчињени мирисом кринова,
Вртови, маслињаци, да ли се покрену,
Зашушта лахором дирнута
Зелена листва, овичена бескрајем?
Или то сневам? О хладним,
Хладним даљинама Хипербореја или
Кратком трену на дну мора
Византијског – вечности
Без ваздуха, а испуњеној животом?!
Сам сам, Астреја.
Зашто ме не походиш бар ти?

СРЕБРНА СЕНКА

вреди оно што сиваш

О. Паз

Умео си све; не и да говориш.
У колебању огледала тишина твоја је певала – надом –
нада мном – покретом скривеним у сребру испупченог чела
сјајем блеском плесом сенке пришивајући привид на плиму
истине (ко што плеше тама док спушта се на свет, а људи то зову: вече)
а речи су поницале из талоба, налеглог на порозно дно сећања
и тек у вихору,
у вису мисли ти си, дрзник какав си био, разапет између
свега и ничега, ти би на тренутак
застајао и та контура ухваћеног облика, та утвара огледала је била
једина потврда да је
вредело што сам неуморно сањала и што сам непрестано говорила
са одјецима и одразима.
Са огледалима.

СРЕБРНА СЕНКА 2

кад бих и сам постојао.

Елпенор

Пишеш о немогућим стварима, ти пишеш о капи нежности
Што се откида и пада у дах сребрне измаглице, обавив
Нас наступајућим лицем ноћи, и када се загледам у
Иронију времена што је патина огледала рђа бестелесна
Одраз одраза – тек окрзнута остаје суштина – знам ту
Освету и тај испит истине: кад склопим очи – још си ту
Унутар капка, са друге стране огледала.

СРЕБРНА СЕНКА 3

а ја нек будем сејач тишине...

П. Клодел

Недотакнути генеалогичком година калкова
којима смо преводили чудо са језика немуштог
Бога да дарујемо освит смислом (чудећи се да зричи

зора док откида се ноћ са катарке) дотицали смо тело времена и сасвим нежним покретом звука што осваја опну уха лако смо се одрицали одраза да би се утиснули у пурпурну глину печата последњег весника.

То рече он док је у огледалу нестајао.

СРЕБРНА СЕНКА 4

Цео свет је калуј за истину.
Ц. Руми

А шта смо ако не тај труд
И ти трпки прсти над самим
Суновратом страница где
Слаткаста смола Селенина
Сребром, ињем с ребра је
Стекла у прсте и затекла нас
У леденом добу за љубав
Уденуте у огледало леда
Унебљене у безваздушне
Те наше бездушне просторе
Још увек пулсирајуће душе
Што се показује још само
Ту – на врху прста, у самом
Лавиринту литосфере прстију...

У СЕНЦИ

Пишем заустављам се Пишем
О. Паз

Да занемим – то је твоја освета. Додирнем ли
Тишину знам открићу шапат наслага времена
Орошених сећањем на речи на течан говор грла
И пулсирање постојања – тренутак без сна – када,
захватив гутљај прозрачног ваздуха – засењен –
сањаш сенку чистог времена и нацрт наднавног
језика.